

JÓLÉT ÉS JÓL LÉT

SZKA_207_32

AVAGY:

ALKOSS ÁLLAMOT
A SAJÁT ELKÉPZELÉSEID
SZERINT

Készítette: Erdei Erika,
Kabdebó Ferenc, Úr Anita

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

7. ÉVFOLYAM



MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
1/a Jólét és jól lét					
A,B	A tanár felírja a táblára a két következő kifejezést: JÓLÉT és JÓL LÉT. Az osztály egyik fele az egyik, a másik pedig a másik szóhoz gyűjt rokon értelmű szavakat, amelyek szintén felkerülnek a táblára. Ezután a tanulók a következő kérdésekről beszélgetnek: Füg-g-e a jóléttől a jól lét? Tehát az anyagi színvonaltól a lelki egészség, a boldogság? Melyiket mennyire fontos az ember életében? 10 perc	A kíváncsiság felkeltése, személyes érzések mozgósítása Értékválasztás Összefüggéslátás Kommunikáció	Frontális munka – ötletbörze és irányított beszélgetés		Tábla és kréta
I/b „Ecce homo” (Íme az ember)					
A	A tanár egyenként kivetíti a fotókat a különböző korú és kultúrájú emberekről (P1). A tanulók megkapják a D1/b feladatlapot, amelynek sorait képenként haladva töltik ki a vetítés közben. Ezután párokat vagy 3 fős kiscsoportokat alakítanak. A tanár még egyszer levetíti a képeket, a diákok pedig összehasonlítják egymással a válaszaikat. Röviden megbeszélik azt is, hogy miért épp azt a választ adták az egyes kérdések esetében. 10 perc	Következtetések levonása képekből Vizuális jelek értelmezése Összefüggések felismerése Kommunikáció	Frontális bemutatás Egyéni véleményalkotás Páros munka – véleményegyeztetés	D1/b (Feladatlap)	P1 (Kivetítendő képek)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>A tanár mindenkinek ad egyet az általa kinyomtatott és sorszámozott képek közül. Ezzel egyidejűleg a diákok megkapják a D1/b melléklet kis lapocskáját, amelynek segítségével jellemzik a képen látható személyt.</p> <p>Ezután 5-6 fős csoportok alakulnak úgy, hogy azokon belül mindenkinél másfajta kép van. Bemutatják egymásnak a képeiket, elmondják, hogy szerintük mi jellemzi az adott ember életét, és miért.</p> <p>Végül közösen kiválasztanak egyet a képek közül, és megpróbálják elképzelni az élettörténetét.</p> <p>A szóvivők ismertetik a többiekkel a csoport elképzelését, miközben a tanár kivetíti azt a képet, amelyekhez kapcsolódnak a gondolatok.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Következtetések levonása képekből</p> <p>Vizuális jelek értelmezése Összefüggések felismerése Kommunikáció Empátia Kreativitás és fantázia</p>	<p>Egyéni munka – feladatlap kitöltése</p> <p>Csoportmunka – vélemények megosztása, és közös történetalkotás</p> <p>Frontális munka – csoportszóforgó</p>	<p>A P1 alapján kinyomtatott képek</p> <p>D1/b (Kis feladatlap)</p>	<p>P1 (Kivetíthető képek)</p>
I/c Mi olvasható ki a statisztikai adatokból?					
A	<p>Az előző munkaszakaszban együttműködő párok (vagy háromfős csoportok) megtartásával 5-6 fős csoportok alakulnak. Minden csoport megkapja a Magyarország adatait tartalmazó statisztikai táblázatot (D2). A csoportok megbeszélik, hogy mit lehet megállapítani a statisztikai adatokból a magyar lakosság életszínvonaláról. A szóvivők röviden ismertetik az osztály előtt csoport megállapításait.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Statisztikai adatok elemzésének gyakorlása</p> <p>Összefüggések felismerése Kommunikáció Együttműködés</p>	<p>Csoportmunka – közös adatelemzés</p> <p>Frontális munka – csoportszóforgó</p>	<p>D2 (Statisztikai táblázat)</p>	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A tanár fóliára nyomtatja a P2 mellékletet, és írásvetítőn kivetíti a statisztika által vizsgált legfontosabb kategóriák listáját (P2). Közösen megbeszélik, hogy mely dimenziókból, illetve összefüggésekből milyen következtetéseket lehet levonni egy-egy ország lakosságának életszínvonalára? 5 perc	Ismerkedés a statisztikai mutatókkal Összefüggések felismerése Kommunikáció	Frontális megbeszélés tanári irányítással		P2 (Statisztikai mutatók) Írásvetítő

II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA

II/a Vajon hol magasabb az életszínvonal?

A	A hazai statisztikai adatok mellé mindegyik csoport megkapja egy, még ismeretlen nevű ország statisztikai adatait, és a hozzá kapcsolódó feladatlapot (D3). A tanulók összehasonlítják az új adatokat a magyarországi adatokkal, és válaszolnak a kérdésekre. Ha nem sikerül kideríteniük, hogy melyik országról van szó, a tanár segít nekik. <i>Házi feladat: A tanulók információkat gyűjtenek az adott országról, és a következő órán röviden beszámolnak gyűjtőmunkájuk eredményéről.</i> (Itt az első 45 perc vége.) 15 perc	Különböző országok statisztikai mutatóinak egybevetése a magyar adatokkal Adatok értelmezése Összehasonlítás Következtetés Együttműködés	Csoportmunka – adatok közös elemzése	D2 (Statisztikai táblázat) D3 (Statisztikai táblázatok és feladatok)	P3 (Megoldó kulcs)
---	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------	--------------------

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	<p>Minden tanuló kap egyet valamelyik még ismeretlen nevű ország statisztikai táblázataiból (D3). A diákok (a kérdéseket egyelőre még figyelmen kívül hagyva) az adatok alapján megpróbálják eldönteni, hogy milyen életszínvonal van az adott országban. Az azonos táblázattal dolgozók ezután csoportokat alkotnak, és egyeztetik a véleményüket. Megpróbálják kitalálni, hogy melyik ország adataival foglalkoztak. Ha szükséges, a tanár segítséget ad ehhez.</p> <p>Ezután minden csoport megkapja a magyarországi statisztikai adatokat (D2), és összehasonlítja azt a nála lévő országéival. Megállapítják, hogy szerintük hol magasabb az életszínvonal, és indokolják válaszukat.</p> <p><i>Házi feladat: A tanulók információkat gyűjtenek az adott országról, és a következő órán röviden beszámolnak gyűjtőmunkájuk eredményéről.</i></p> <p>(Itt az első 45 perc vége.)</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Különböző országok statisztikai mutatóinak egybevetése a magyar adatokkal</p> <p>Adatok értelmezése Összehasonlítás Következtetés Együttműködés</p>	<p>Egyéni munka – adatok értelmezése</p> <p>Csoportmunka – vélemények megosztása, adatok összehasonlítása</p>	<p>D2 (Statisztikai táblázat)</p> <p>D3 (Statisztikai táblázatok és feladatok)</p>	<p>P3 (Megoldó kulcs)</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b Hol jó, és hol nem jó élni					
A	Minden csoport egy-egy képviselője röviden bemutatja azt az országot, amivel foglalkoztak, s megmutatják a térképen, hogy hol található. A beszámoló meghallgatása után a diákok arról beszélgetnek, hogy mindezek alapján ki élne szívesen a megismert országban, és miért. Végül választ keresnek arra a kérdésre, hogy vajon mitől függ, hogy melyik országban él szívesen valaki. 15 perc	Egy-egy ország rövid, élményszerű bemutatása Kommunikáció Előadókészség Eligazodás a térben	Frontális munka – csoportbeszámoló, és irányított beszélgetés	A bemutatókhoz szükséges eszközök	Világtérkép
B	Minden csoport egy-egy képviselője röviden bemutatja azt az országot, amivel foglalkoztak, s megmutatják a térképen, hogy hol található. Ezután minden tanuló megkapja a D4 feladatlapot, és benyomásai alapján kitölti a táblázatot. A tanár közben felerősíti a falra a táblázat poszteres formáját. A tanulók közösen összegyűjtik az osztályban megfogalmazódott érveket arra vonatkozóan, hogy a diákok miért élnének szívesen egyik vagy másik országban, illetve miért nem. 20 perc	Egy-egy ország rövid, élményszerű bemutatása Kommunikáció Előadókészség Eligazodás a térben Választás Véleményalkotás	Frontális munka – csoportbeszámoló Egyéni választás, és az indokok közös megbeszélése	D4 (Feladatlap)	Világtérkép. P4 (Poszter minta) Csomagolópapír Vastag filctollak Ragasztógyurma

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/c					
A,B	<p>Minden csoport továbbra is azzal az országgal foglalkozik, amelyet alaposabban megismert. Elképzeli, hogy ők a kormány tagjai az adott országban. Kiosztják maguk között a szakminiszteri szerepeket (D5).</p> <p>Az azonos szakminisztériumok képviselői új csoportokat alkotnak, és megvitatják és leírják, hogy milyen problémákkal foglalkozik majd a tárcájuk. Az egyes miniszterek ezekkel a listákkal térnek vissza saját országuk csoportjába.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Irányítási helyzet szimulálása</p> <p>Döntés Felelősségvállalás Kommunikáció Együttműködés</p>	Csoportmunka – ötletbörze, szakértői mozaik	<p>D5 (Szerepkártyák)</p> <p>Papír, írószer</p>	
II/d Legyél te is miniszter!					
A,B	<p>A saját országukhoz visszatért „miniszterek” ismertetik terveiket a többi tárca képviselőivel. Mindenki érvel saját tárcája tervei mellett.</p> <p>Ezután közösen kiválasztják azt a három program-pontot, amelyet az adott ország jóléte érdekében mindenképpen meg kellene valósítani. Ezeket felírják egy-egy papírcsíkra és felragasztják a közös poszter megfelelő helyére.</p> <p style="text-align: right;">15 perc</p>	<p>Közös döntési helyzet szimulálása</p> <p>Tervezés Érvelés Döntés Felelősségvállalás Együttműködés</p>	Csoportmunka – szóforgó és közös döntéshozatal	<p>Papír, írószer</p> <p>Papírcsíkok Ragasztó</p>	<p>P5 (Poszter minta)</p> <p>Csomagolópapír Ragasztógyurma</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Kormányprogramok bemutatása					
A,B	A csoportok képviselői egyenként felolvassák a javasolt programpontokat, és röviden indokolják, hogy miért tartják éppen ezeket a legfontosabbnak az adott ország számára. A többiek reflektálnak a hallottakra. 15 perc	Érvelés Véleményalkotás Ok-okozati összefüggések látása	Frontális munka – csoportbemutatók, visszajelzések adása	A közösen elkészített poszter	
II/f Egy ideális állam alkotmánya					
A,B	A szakminiszterek csoportjai ismét összeülnek. Az a feladatuk, hogy elképzeljenek egy ideális államot, amelyben a jólét és a „jól lét” együttesen megvalósulhat. Minden csoport megfogalmaz legalább három, de legfeljebb öt olyan törvényjavaslatot, amelyet a saját tárcája szempontjából mindenképpen be akarna tenni az ideális állam alkotmányába. A javaslatokat messziről is jól olvasható betűkkel felírják egy-egy csomagolópapírra. Miután elkészültek, felteszik a posztereket a falra, és bemutatják ezeket az osztálynak. A többiek röviden reflektálnak az ötletekre. 20 perc	Jogszabály alkotási tevékenység szimulálása Döntés Felelősségvállalás Fantázia Kommunikáció Érvelés	Csoportmunka – ötletbörze, közös szabályalkotás Frontális bemutatás	Csomagolópapír Vastag filctollak Ragasztógyurma	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Az álmok államában élni					
A	A tanulók körben állnak. Mindenki mond egy mondatot arról, hogy miért szeretne egy ideális államban élni. 10 perc	Visszajelzés, feszültségoldás	Frontális munka – beszélgetőkör		
B	3-4 fős csoportok alakulnak. Olyan tanulók dolgoznak most együtt, akik a korábbi csoportokban nem kerültek egymás mellé. Az a feladatuk, hogy elkészítsék az ideális államot jelképező címet Az alkotások felkerülnek a falra. 10 perc	Gondolatok, érzések rajzban történő kifejezése Együttműködés Kreativitás	Csoportmunka – közös alkotás	Rajzlap, rajzkészlet, festék	

TANÁRI SEGÉDLETEK

P1 – Kivetítendő képek listája

1. ázsiai életkép
2. svéd politikus
3. balkáni férfi bárányokkal
4. lakótelepi fehér kisfiú
5. szomorú menyasszony
6. öreg indián férfi
7. kenyai fiatalember (krumpliszákokat cipel)
8. kínai tanárnő
9. amerikai fekete énekes
10. arab nő
11. vietnámi lány fején kosárral
12. mexikói anya

Kiegészítő gondolat:

A tanulók eljutnak addig a következtetésig, hogy az anyagi jólét lényeges, de nem kizárólagos feltétele az elégedettségnek, a boldogságnak.

P2 – Mit mutatnak a statisztikai adatok?

B változat

Ország neve
Államforma
Földrész
Területe
Lakosság
Népsűrűség
Városi lakosság
Pénznem
Munkanélküliség
Születéskor várható élettartam
Születés
Halálozás
Népességnövekedés
Csecsemőhalandóság
1 orvosra jutó lakos
Kórházi ágyra jutó lakos
Írni-olvasni tud (15 évesnél idősebb)
Személygépkocsi száma
TV - egy készülékre jutó lakos

Kérdés

Mely adatokból, illetve összefüggésekből lehet következtetni egy-egy ország életszínvonalára?

P3 – A statisztikai táblázatokban szereplő országok sorszámok szerint

1. Brazília
2. Kuba
3. Mexikó
4. Svédország
5. USA
6. Kína
7. India

P4 – A D4 mellékletben szereplő táblázat poszter formájában (Minta)

(B változat)

	Szívesen élnék ott, mert	Nem élnék ott szívesen, mert
Brazília		
Kuba		
Mexikó		
Svédország		
USA		
Kína		
India		

P5 – Az egyes országokban megvalósítandó legfontosabb programpontok (Kitöltendő poszter)

Brazília	1.
	2.
	3.
Kuba	1.
	2.
	3.
Mexikó	1.
	2.
	3.
Svédország	1.
	2.
	3.
USA	1.
	2.
	3.
Kína	1.
	2.
	3.
India	1.
	2.
	3.